בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ב', י"ג באלול תשס"ד (30 באוגוסט)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

התקוה והחזון (1)

=כל עוד בלבב פנימה
נפש יהודי הומיה
ולפאתי מזרח קדימה
עין לציון צופיה.

עוד לא אבדה תקותינו
התקוה הנושנה,
לשוב לארץ אבותינו
לעיר בה דוד חנה.=

[הבית הראשון והפזמון של השיר המקורי של אימבר, שהופיע לראשונה בספרו "ברקאי" תחת השם "תקוותינו".]

האולימפיאדה הסתיימה.
הגיעה השעה לשנות כיוון. מחשבותינו, שהופנו החוצה בעת האחרונה, פונות בימים אלה פנימה. החודש הוא חודש אלול, הימים – ימי תשובה. יום הדין קרב ובא.
ואולם, איזו לב יהודי לא התמלא גאווה לאומית, בשעה ש"אחד משלנו" זכה בפרס המיוחל בזירה הבינלאומית, מדליית הזהב? ואיזו רוח לא פעמה בנפש של כולנו, בשעה שהשמיעו את "ההמנון הלאומי", **התקוה**?
אך כאן נשאלת שאלה: **ההמנון הלאומי של מי**?
הדברים הבאים מופיעים בחוברת "סמלי מדינת ישראל", של "מרכז ההסברה", המוסד הלאומי הרשמי לכל עניין של הסברה על אודות הממסד בארץ:

= בשנת 1903 התקיים הקונגרס הציוני ה- 6, והוא היה הראשון שהסתיים בשירה אדירה של "התקוה". היה זה הקונגרס שבו העלה הרצל את "תכנית אוגנדה", שהתבססה על הצעתה של אנגליה לאמץ את אוגנדה שבאפריקה כמדינת היהודים. מסיבה זו, קיבלו המלים: "עין לציון צופיה", המופיעות ב"התקוה", משמעות מיוחדת. מקונגרס זה ואילך, הסתיימו כל הקונגרסים בשירת "התקוה".
השיר "תקותינו", שהפך להמנון "התקוה" (שני בתיו הראשונים), עבר שינויים במשך השנים. השינוי האחרון במילות השיר נעשה בשנת 1905. מורה בבית הספר ראשון לציון, י.ל. מטמן-כהן, החליף שני משפטים מן הנוסח המקורי. נפתלי הרץ אימבר כתב: "לשוב לארץ אבותינו, לעיר בה דוד חנה"; ומטמן-כהן שינה: "להיות עם חופשי בארצנו, ארץ ציון ירושלים." ועוד: את המלים "התקוה הנושנה" הוא החליף ל-"התקוה בת שנות אלפיים".
אולם, גם לאחר ש"התקוה" קנתה את מקומה הנכבד כשיר לאומי ראשון במעלה, עדיין הביעו מנהיגים ומלחינים את התנגדותם, או ספקותיהם לגבי הגדרתה כהמנון. אוסישקין, מראשי התנועה הציונית, קבל על חולשתה המוסיקלית של המנגינה. אנשי העליה השניה אימצו את שירו של ביאליק "תחזקנה", וכל אספת פועלים הסתיימה בשיר זה. בקרב הציבור התעורר ויכוח: "התקוה" או "תחזקנה". ברל כצנלסון, ממנהיגיה הבולטים של תנועת הפועלים, קרא לכל המתדיינים שלא לזנוח את "התקוה".
הוויכוח לגבי בחירת ההמנון המשיך להתקיים במשך שנים רבות, והצעות להמנונים אחרים הועלו מעת לעת. דוגמאות לכך: הרב קוק חיבר בראשית שנות ה-20 את שיר "האמונה", שנועד להיות מושר עפ"י הלחן של "התקוה". מלחין בשם לאו ציפין מירושלים הלחין בשנת 1932 לחן חדש ל"התקוה" וקרא לו "התקוה החדשה". =

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננֶה עד עולם סלה."[תהלים מ"ח 9]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שני**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ב', י"ג באלול תשס"ד (30 באוגוסט)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

[ההמשך, בע"ה, מחר...]

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננֶה עד עולם סלה."[תהלים מ"ח 9]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שני**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל